P9_TA(2020)0036

Република Гвинея, и по-специално насилието спрямо протестиращи

Резолюция на Европейския парламент от 13 февруари 2020 г. относно Република Гвинея, и по-специално относно насилието спрямо протестиращи (2020/2551(RSP))

(2021/C 294/07)

Европейският парламент,

— като взе предвид своите предишни резолюции относно Република Гвинея,

— като взе предвид съвместното изявление на Организацията на обединените нации, Европейския съюз и посолствата на Съединените американски щати и Франция в Република Гвинея от 5 ноември 2019 г.,

— като взе предвид комюникето на Комисията на Икономическата общност на западноафриканските държави (ECOWAS) от 4 ноември 2019 г. след инцидентите в Конакри,

— като взе предвид прессъобщението на Африканската комисия по правата на човека и народите относно потушаването на протестите в Република Гвинея от 9 ноември 2019 г.,

— като взе предвид тридесет и петата сесия на работната група за универсалния периодичен преглед към Съвета на ООН по правата на човека, проведена от 20 до 31 януари 2020 г.,

— като взе предвид Международния пакт за граждански и политически права от 1966 г.,

— като взе предвид Споразумението за партньорство между членовете на групата страни от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн, от една страна, и Европейската общност и нейните държави членки, от друга страна (Споразумението от Котону),

— като взе предвид Африканската харта за правата на човека и народите, приета на 27 юни 1981 г. и влязла в сила на 21 октомври 1986 г.,

— като взе предвид Конституцията на Република Гвинея, одобрена от Националния преходен съвет на 19 април 2010 г. и приета на 7 май 2010 г.,

— като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека,

— като взе предвид Националната индикативна програма в рамките на 11-ия Европейски фонд за развитие за периода 2015 — 2020 г. за отпускане на средства на Република Гвинея,

— като взе предвид член 144, параграф 5 и член 132, параграф 4 от своя Правилник за дейността,

А. като има предвид, че президентът Алфа Конде е на власт в Република Гвинея от избирането си през 2010 г. и преизбирането си през 2015 г. насам; като има предвид, че от средата на октомври 2019 г. насам в страната се провеждат масови протестни демонстрации, основно от страна на Националния фронт за защита на Конституцията, на фона на опасения сред опозицията, че президентът Конде ще се опита да разшири конституционните си правомощия; като има предвид, че Конституцията на Република Гвинея ограничава президентските мандати до два мандата; като има предвид, че вторият мандат на президента Конде изтича в края на 2020 г.;

Б. като има предвид, че избирането му за президент през 2010 г. беше първата стъпка по пътя към демократичните реформи и прозрачността след дългогодишното военно управление; като има предвид, че президентът Конде е обвинен в корупция и ограничаване на политическата свобода; като има предвид, че конституционната реформа, чиято единствена цел е да намали ограниченията върху президентския мандат, за да може Алфа Конде да остане на власт, предизвика насилие;

В. като има предвид, че неотдавна президентът Конде също така се опита да отстрани институционалните пречки пред своята реформа чрез оказване на влияние върху Конституционния съд на Република Гвинея и избирателната комисия; като има предвид, че през март 2018 г. председателят на Конституционния съд, Келефа Сал, беше отстранен от длъжност; като има предвид, че министърът на правосъдието, Чейк Сако, подаде оставка поради това, че се противопоставя на въвеждането на промени в конституцията, предоставящи възможност за спечелване на трети президентски мандат;

Четвъртък, 13 февруари 2020 г.

Г. като има предвид, че управляващата партия, Обединение на гвинейския народ, не разполага с необходимото парламентарно мнозинство от две трети, за да измени конституцията; като има предвид, че провеждането на референдум относно конституционната реформа би заобиколило парламента на Република Гвинея;

Д. като има предвид, че на 19 декември 2019 г. президентът Конде обяви планове за провеждането на референдум на 1 март 2020 г. относно конституционната реформа; като има предвид, че парламентарните избори, първоначално предвидени за 16 февруари 2020 г., бяха отложени и ще се проведат в същия ден като референдума; като има предвид, че предложената нова конституция включва удължаване на мандата на президента от пет на шест години с ограничение от максимално два мандата; като има предвид, че се очаква, че президентът Конде ще се възползва от това изменение на конституцията, за да се опита да получи трети президентски мандат;

Е. като има предвид, че Националният фронт за защита на конституцията — съюз на опозиционни партии, организации на гражданското общество и профсъюзи — организира протести и планира стачки срещу промяната на конституцията; като има предвид, че най-малко седем членове на Националния фронт за защита на конституцията бяха задържани през периода между 12 октомври и 28 ноември 2019 г. и бяха изправени пред съда на основание, че призивите им за провеждане на протести срещу новия проект на конституция представляват действия, които могат да нарушат обществения ред и да застрашат обществената сигурност, като впоследствие тези лица бяха оправдани вследствие на международния натиск;

Ж. като има предвид, че положението в страната е много напрегнато и се наблюдават силно политическо напрежение и белязани с насилие протести; като има предвид, че правителството реагира на тези протести чрез силов подход, а полицията използва прекомерна, неоправдана и незаконна сила срещу протестиращите, като организациите за защита на правата на човека съобщават за наличието на барикади, престрелки и използването на сълзотворен газ, предимно в столицата Конакри и в региона Маму, бастион на опозицията в северната част на страната; като има предвид, че се твърди, че полицаи в Уаниндара са използвали жена като човешки щит с цел да се защитят от камъни, хвърляни от протестиращите;

З. като има предвид, че Фоде Усу Фофана, заместник-председател на основната опозиционна партия, Съюз на демократичните сили на Гвинея, е обвинил президента в „конституционен държавен преврат“ и „измама“; като има предвид, че опозиционните партии поеха ангажимент да бойкотират законодателните избори в знак на протест;

И. като има предвид, че както Икономическата общност на западноафриканските държави, така и Африканската комисия по правата на човека и народите призоваха основните права на демонстрантите да бъдат зачитани, а силите за сигурност да подобрят управлението на демонстрациите;

Й. като има предвид, че Комисията на ООН по правата на човека отбеляза, че при действията си в отговор на протестите, започнали в Конакри на 14 и 15 октомври 2019 г., силите за сигурност не са спазили международните норми и стандарти за използването на сила; като има предвид, че погребението на демонстрантите, убити по време на тези протести, беше белязано от допълнително насилие и смъртни случаи;

К. като има предвид, че Република Гвинея се нарежда на 101-во място от общо 180 държави в световния индекс за свобода на печата за 2019 г.; като има предвид, че от 2015 г. насам най-малко 20 журналисти са получили призовка, са били задържани или са били изправени пред съда; като има предвид, че от началото на демонстрациите през октомври 2019 г. насам бяха задържани журналисти, защитници на правата на човека и активисти от гражданското общество, включително Абдурахман Сано (координатор на Националния фронт за защита на конституцията), който впоследствие беше освободен, докато други все още са задържани и подложени на насилие; като има предвид, че по време на протестите са убити най-малко 28 цивилни лица и един служител на реда; като има предвид, че според оценки на организациите за защита на правата на човека от 2015 г. насам са били убити най-малко 70 протестиращи случайни лица, включително Амаду Букариу Балде, студент, който е бил пребит до смърт от полицейски служители по време на протестите в Университета в Лабе през май 2019 г.;

Л. като има предвид, че няколко местни неправителствени организации осъдиха условията в затворите в Република Гвинея, и по-конкретно, съгласно доклада на „Хюман Райтс Уоч“, сериозните недостатъци по отношение на пренаселването, храната и нейните хранителни качества, както и факта, че повечето надзиратели в затворите не са получили обучение; като има предвид, че в цялата страна тези условия са повод за загриженост, но че те са особено тежки в централния затвор в Конакри;

М. като има предвид, че Република Гвинея е една от най-бедните страни в Африка и че тя все още страда от дългогодишното лошо икономическо управление и корупция, въпреки че притежава най-големия в света резерв от боксит в мините около Боке; като има предвид, че две трети от нейните 12,5 милиона жители живеят в бедност и че кризата, предизвикана от разпространението на ебола през периода 2013 — 2016 г., значително отслаби икономиката на страната; като има предвид, че младите хора на възраст под 25 години, които съставляват над 60 % от населението, са особено силно засегнати от безработицата;

Н. като има предвид, че на фона на протестите срещу реформата на конституцията, която изостри конфронтацията между правителството и опозиционните партии, Организацията за правата на човека и правата на гражданите на Република Гвинея осъди нееднократните нарушения на правата на човека в страната; като има предвид, че тези нарушения водят до разрушаването на обществени сгради и съоръжения, до опити за подклаждане на етническо разединение и до съдебно отстранение на хора от частна собственост; като има предвид, че между февруари и май 2019 г. правителството на Република Гвинея отстрани по съдебен път над 20 000 души от квартали в Конакри, с цел да осигури земя за държавни министерства, чуждестранни посолства, предприятия и други обществени строителни проекти;

О. като има предвид, че между 2014 и 2020 г. Европейският съюз предостави на Република Гвинея чрез националната индикативна програма в рамките на 11-ия ЕФР (Европейския фонд за развитие) подкрепа в размер на 244 000 000 евро, която беше насочена към институционалната реформа и модернизирането на администрацията, градската канализация, здравеопазването, автомобилния транспорт и подкрепата за националния разпоредител с бюджетни кредити;

1. изразява съжаление във връзка с продължаващото насилие в Република Гвинея; категорично осъжда нарушенията на свободата на събранията и свободата на словото, както и проявите на насилие, убийствата и други нарушения на правата на човека; призовава правителствените сили незабавно да започнат да проявяват сдържаност в своите реакции, както и да се предостави възможност за провеждането на законни мирни протести без сплашване;

2. призовава правителството на Република Гвинея да започне своевременно, прозрачно, безпристрастно и независимо разследване на смъртните случаи и нараняванията на протестиращи, твърденията за прекомерна употреба на сила или други нарушения на правата на човека от служители на правоохранителните органи, както и отговорните лица, включително лица от полицията и силите за сигурност, да бъдат подведени под отговорност и да не се ползват с безнаказаност; припомня на правителството на Република Гвинея, че борбата с корупцията и прекратяването на безнаказаността също следва да бъдат приоритети;

3. изразява дълбоко съжаление във връзка с всички планове за изменение на конституционните разпоредби на страната относно ограниченията върху президентския мандат; решително заявява отново, че за да може една демокрация да функционира, тя трябва да включва зачитане на принципите на правовата държава и на всички конституционни разпоредби, включително, когато това е приложимо, на ограниченията върху броя на президентските мандати; призовава президента на Република Гвинея да спазва Конституцията на Република Гвинея, и по-специално член 27 от нея;

4. призовава за зачитане на правото на свобода на демонстрации, събрания, сдружаване и изразяване на мнение, което се гарантира от международните стандарти и договорите и конвенциите на ООН, ратифицирани от Република Гвинея; призовава правителството на Република Гвинея да предприеме спешни мерки с цел гарантиране на спазването на правото на свободни и мирни демонстрации, да създаде безопасна среда, лишена от тормоз, насилие и сплашване, както и да улесни диалога с опозицията;

5. настоятелно призовава всички заинтересовани страни да предотвратят по-нататъшното ескалиране на напрежението и насилието; призовава правителството на Република Гвинея, както и опозиционните групи и гражданското общество да проявяват сдържаност, да действат отговорно и да започнат конструктивен диалог с цел постигане на трайно, консенсусно и мирно решение; призовава ЕС да продължи да полага усилия за засилване на ролята на гражданското общество и да насърчава недържавните участници да играят активна роля;

6. настоятелно призовава правителството на Република Гвинея да гарантира прозрачни, създаващи доверие и свободни парламентарни и президентски избори, които да бъдат проведени своевременно и с пълното участие на опозиционните партии, включително като им се даде възможност да се регистрират, да провеждат кампании, да имат достъп до медиите и да се ползват от свобода на събранията;

7. припомня значението на това да съществува автономна национална избирателна комисия, която действа независимо от правителството и от всички политически партии; настоятелно призовава правителството на Република Гвинея и президента Конде да гарантират, че Националната независима избирателна комисия (ННИК) в Република Гвинея може да функционира по напълно прозрачен начин без намеса, сплашване или принуда от страна на политиците или партиите, които са на власт;

8. настоятелно призовава органите на Република Гвинея да спазват изцяло всички вътрешни и международни задължения във връзка с гражданските и политическите права, включително правото на свобода на словото, събранията и сдруженията, правото на свобода от изтезания, малтретиране и произволно задържане, както и правото на справедлив съдебен процес; подчертава, че зачитането на правата на човека трябва да бъде в основата на всяко политическо решение на кризата;

9. призовава органите на Република Гвинея да разследват и да преследват по съдебен ред, в съответствие с международните стандарти, членовете на силите за сигурност, срещу които има доказателства, че са отговорни за престъпления при извършване на минали и текущи нарушения;

10. припомня, че едно силно гражданско общество, което е в състояние да работи без страх, сплашване и насилие, е необходима предпоставка за укрепване на демокрацията; настоятелно призовава правителството и силите за сигурност да насърчават среда, благоприятна за безопасността и сигурността на представителите на неправителствените организации и на гражданското общество, включително чрез преразглеждане на законодателството относно използването на сила при публични събирания;

11. подчертава колко е важно да се гарантира и насърчава плуралистична, независима и свободна медийна среда, която служи на демокрацията; настоятелно призовава органите на Република Гвинея незабавно да прекратят всякакъв тормоз и сплашване на журналисти, включително като прекратят произволното спиране на медийни лицензи, да зачитат индивидуалните права на журналистите и защитниците на правата на човека, работещи в страната, и да гарантират тяхната безопасност, така че те да могат да отразяват или наблюдават политическата ситуация и положението с правата на човека в страната;

12. остро критикува лишаването от свобода на Абдурахман Сано и други опозиционни лидери и лидери на гражданското общество; призовава за незабавното освобождаване на политическите затворници в страната и за разследване на широко разпространените твърдения за малтретиране на затворници;

13. призовава органите на Република Гвинея да прекратят всякакво по-нататъшно отстранение на населението от земята или собствеността му, докато държавата не бъде в състояние да гарантира зачитането на правата на живущите, включително чрез даване на подходящо предизвестие, чрез обезщетяване и чрез презаселване преди отстраненията; подчертава, че на всички принудително отстранени лица, които все още не са обезщетени, следва да се предостави подходящо обезщетение;

14. припомня, че е важно Република Гвинея да работи съвместно с регионалните партньори за колективно укрепване на демокрацията, развитието и сигурността; настоятелно призовава органите в Република Гвинея да работят в тясно сътрудничество с регионалните организации, включително Икономическата общност на западноафриканските държави (ECOWAS), за възстановяване на основните свободи, за пълно разследване на нарушенията на правата на човека, извършени по време на демонстрациите, и за постигане на мирен демократичен преход; припомня, че решението на настоящата криза може да бъде намерено единствено в открит и достъпен вътрешногвинейски диалог между правителството и опозиционните групи; припомня също така, че Икономическата общност на западноафриканските държави (ECOWAS) и съседните на Република Гвинея страни могат да играят жизненоважна роля за насърчаване на вътрешногвинейския диалог и за гарантиране, че той се запазва; призовава правителството на Гвинея и ECOWAS да работят в тясно сътрудничество, за да гарантират, че изборите през 2020 г. ще се проведат мирно и ще бъдат представителни; призовава Комисията и държавите членки да предприемат последващи действия във връзка с препоръките, отправени в рамките на универсалния периодичен преглед (УПП) на Република Гвинея от януари 2020 г., по-специално относно правото на живот, физическа неприкосновеност, свобода на изразяване и свобода на мирни събрания, както и относно използването на сила и безнаказаността; настоятелно призовава органите на Република Гвинея да се включат пълноценно в предстоящия универсален периодичен преглед на Съвета на ООН по правата на човека, включително като предоставят пълен достъп за ООН на място, и изцяло да изпълнят препоръките на работната група впоследствие;

15. настоятелно призовава Европейския съюз да следи отблизо положението в Република Гвинея и да търси отговорност от правителството за всяко нарушение на ангажиментите по отношение на международното право и международните споразумения в областта на правата на човека, особено по отношение на членове 8, 9 и 96 от Споразумението от Котону;

16. призовава заместник-председателя на Европейската комисия/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност и Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) да поддържат политическия диалог, включително диалога, провеждан в рамките на член 8 от Споразумението от Котону с оглед на бързо намаляване на напрежението в страната и подпомагане, при поискване, на подготовката за мирни избори, включително посредничеството и мерките за борба с насилието преди и след изборите; освен това призовава заместник-председателя/върховен представител и ЕСВД да работят съвместно с органите на Република Гвинея, ECOWAS, Службата на ООН по правата на човека в Република Гвинея, Африканската комисия за правата на човека и народите и специалния представител на генералния секретар за Западна Африка и Сахел, за да изградят обща стратегия за разрешаване на настоящата политическа криза;

17. приветства това, че 11-ият ЕФР поставя акцент върху подкрепата за принципите на правовата държава в Република Гвинея; настоятелно призовава Комисията и ЕСВД да продължат да подпомагат укрепването на гражданското общество и независимите държавни институции;

18. призовава Делегацията на Европейския съюз в Република Гвинея постоянно да наблюдава положението на независимото гражданско общество на страната, да наблюдава съдебните процеси на политическите затворници и да продължава да предприема действия по положението с правата на човека в страната в диалога си с органите на властта в Република Гвинея; призовава Комисията да следи отблизо положението в Република Гвинея и да докладва редовно на Парламента;

19. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията, на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на президента и парламента на Република Гвинея, на институциите на ECOWAS, на Съвместната парламентарна асамблея АКТБ-ЕС и на Африканския съюз и неговите институции.